

Położenie geograficzne Polski

Geografia

Położenie geograficzne Polski

Narzędzia: ArcGIS Online

Materiały (dane): Dostarczone wraz z lekcją, dane Living Atlas oraz Natural Earth

Cel: Uczeń określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski, wskazuje na mapie przebieg jej granic (w tym morskich wód wewnętrznych); uczeń odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy; uczeń na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje skrajne punkty Polski i Europy oraz wyjaśnia konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej ich obszarów.

Źródła:

1. Zintegrowana Platforma Edukacyjna - [Położenie Polski na świecie i w Europie](#)
2. Zintegrowana Platforma Edukacyjna - [Geograficzne regiony Polski](#)

1. Wstęp

Polska jest dużym państwem leżącym w Europie Środkowo-Wschodniej. Kształt Polski jest regularny, czworokątny. Część granic naszego kraju jest granicami naturalnymi, część zaś – sztucznymi. Granice naturalne wyznaczają czynniki naturalne, takie jak łańcuchy górskie, rzeki lub jeziora. Granice sztuczne są natomiast wyznaczone umownie przez człowieka – głównie na obszarach równinnych lub pustynnych. Ukształtowanie powierzchni jest dość zróżnicowane, aczkolwiek w przeważającej części nasz kraj jest nizinny.

Europa jest drugim najmniejszym kontynentem świata (mniejsza jest tylko Australia z Oceanią). Razem z sąsiadującą z nią Azją tworzy jednak największy twór nazywany Eurazją. Granica między Europą a Azją jest dość umowna i towarzyszą jej liczne spory - zarówno między naukowcami, jak również państwami leżącym w jej pobliżu.

Podczas dzisiejszej lekcji zapoznamy się z podstawowymi informacjami dotyczącymi państwa oraz kontynentu, na których żyjemy.

Położenie geograficzne Polski

4. Przeanalizuj ukształtowanie powierzchni (hipsometrię) Polski na tle całej Europy.

Zadanie 1: Czy Polska jest krajem w przeważającej części nizinnym, wyżynnym czy górzystym?

Odpowiedź:.....

5. Przybliż mapę do widoku Polski, a następnie przeanalizuj przebieg granic naszego kraju.

Zadanie 2: Które odcinki granic Polski są granicami naturalnymi, a które sztucznymi?

Odpowiedź:.....

.....

.....

.....

6. Klikając w obszary państw sąsiadujących z Polską zapoznaj się z ich nazwami oraz danymi odnośnie powierzchni i ludności.

UWAGA: Dane dotyczące ludności w krajach: Ukraina oraz Rosja, pochodzą z 2022 roku. Pozostałe dane pochodzą z 2023 r.

Zadanie 3: Z iloma państwami graniczy Polska? Wymień je.

Odpowiedź:.....

.....

.....

Zadanie 4: Porównaj powierzchnię oraz liczbę ludności Polski oraz jej sąsiadów.

Odpowiedź:.....

.....

.....

.....

7. Oddal mapę do widoku całej Europy, a następnie przeanalizuj jej granice.

Zadanie 5: Które obszary Europy są w przeważającej części nizinne, które wyżynne, a które górzyste?

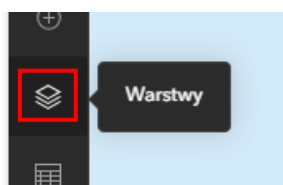
Położenie geograficzne Polski

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....
.....

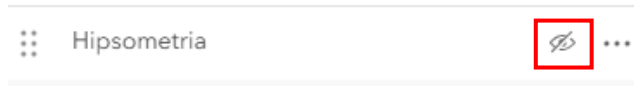
Zadanie 6: Które odcinki granic Europy są granicami naturalnymi, a które sztucznymi?

Odpowiedź:.....
.....
.....

8. Wyłącz widoczność warstwy **Hipsometria**. Jeśli nie widzisz okna warstw, kliknij na ikonę Warstwy znajdującą się w lewym panelu bocznym.

Najedź kursorem myszy na nazwę warstwy. Pojawi się ikona oka, naciśnij ją. Symbol oka powinien być przekreślony – wtedy warstwa będzie niewidoczna.

9. Korzystając z opcji wyszukiwania znajdującej się w prawym dolnym rogu, odnajdź punkty o poniższych współrzędnych:

- 54.835487 N, 18.302468 E
- 49.002389 N, 22.847106 E
- 52.839216 N, 14.124407 E
- 50.868626 N, 24.14548 E

UWAGA: współrzędne powinny być zapisane w powyższej postaci – bez podziału na stopnie, minuty i sekundy. Pamiętaj o użyciu kropek, nie przecinków!

Położenie geograficzne Polski

Wskazówka: Po odnalezieniu każdego z punktów możesz oddalić widok mapy, aby zobaczyć, gdzie znajduje się dane miejsce.

Zadanie 7: Przyporządkuj do wymienionych punktów odpowiednie nazwy skrajnych punktów Polski:

Kolano Bugu koło Zosina, Jastrzębia Góra, Kolano Odry koło Cedyni, szczyt Opatonek.

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....

Zadanie 8: Na podstawie odczytanych współrzędnych przyporządkuj wymienionym punktom następujące miana:

Najdalej na wschód wysunięty punkt Polski; najdalej na północ wysunięty punkt Polski; najdalej na południe wysunięty punkt Polski; najdalej na zachód wysunięty punkt Polski

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....

Zadanie 9: Na podstawie odpowiedzi udzielonych na poprzednie pytania oblicz rozciągłość równoleżnikową oraz południkową Polski.

Odpowiedź:.....
.....

Zadanie 10: Jakie są konsekwencje obliczonej przez Ciebie rozciągłości równoleżnikowej i południkowej Polski?

Odpowiedź:.....
.....
.....
.....
.....
.....

Położenie geograficzne Polski

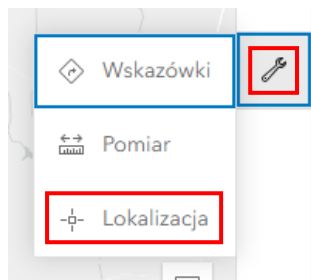
Zadanie 11: Korzystając z opcji wyszukiwania odnajdź trzy następujące punkty oraz podaj ich współrzędne.

Knivskjelodden, Nordkapp, Finnmark, NOR - .....

Tarifa, Cádiz, Andalucía, ESP - .....

Cabo da Roca, 2705, Sintra, Lisboa, PRT - .....

Wskazówka: Po wyszukaniu danego miejsca w lupce wybierz opcję **Narzędzia mapy** z prawego panelu bocznego, następnie wybierz **Lokalizacja**.

W prawym górnym rogu ekranu pojawi się okno. Rozwiń strzałkę znajdującą się z prawej strony. Następnie kliknij ikonę znacznika lokalizacji. Kliknij na odpowiedni punkt na mapie. W oknie pojawią się współrzędne wskazanego punktu.

W ten sam sposób odczytaj współrzędne pozostałych punktów.

Wskazówka: Najeżdżając kursorem myszy na współrzędne w oknie, pojawi się opcja **Kopijuj**.

Zadanie 12. Na podstawie odczytanych współrzędnych przyporządkuj wymienionym punktom następujące miana:

Najdalej na zachód wysunięty punkt Europy; najdalej na północ wysunięty punkt Europy; najdalej na południe wysunięty punkt Europy.

Położenie geograficzne Polski

Odpowiedź:.....
.....
.....

Ciekawostka: Rzeszów należy obok Krakowa do „elitarnego” grona czterech europejskich miast, w których przecinają się południk z równoleżnikiem o równych liczbach. Miejsce to znajduje się w dzielnicy Drabinianka, na terenie ogródków działkowych (Gucman K, Mazik M., Spacerem po...Rzeszowie, wyd. Egros 2019)

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów.

Zespół Edukacji Esri Polska Sp. z o.o.

OBSERWUJ NAS

Platforma edukacyjna

Facebook

Grupa nauczycieli

Geografia